

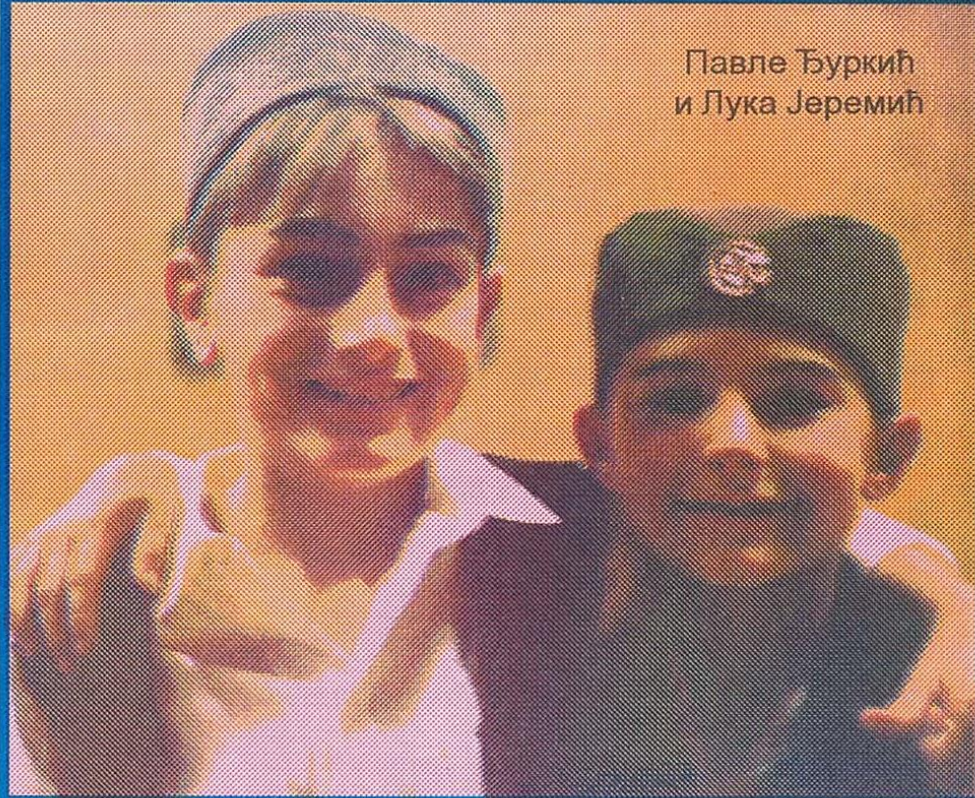
СВЕТОСАВНИК

СРПСКЕ ПРАВОСЛАВНЕ Ц.Ш.О.

“СВЕТИ САВА”

212. Diamond Creek Rd. GREENSBOROUGH, VIC. 3088

Павле Ђуркић
и Лука Јеремић

**МИТРОВДАНСКИ
САБОР СРПСКОГ ФОЛКЛОРА**

СУБОТА ВЕЧЕ 27. ОКТОБАР

И

НЕДЕЉА 28. ОКТОБАР

СВЕТОСАВНИК

Издази тромесечно: за Божих, Васкрс, Видовдан и Крстовдан
с благословом Њ. П. Епископа Г. Никанора

Издање Српске православне ЦШО "Свети Сава", Мелбурн
Уређује и умножава протојереј-ставрофор Драгомир Шиповац

СРПСКА ШКОЛА "СВЕТИ САВА"

Настава се одржава петком вече од 8 - 9,30

Учитељи: Биљана Сворцан и о. Драгомир Шиповац

ФОЛКЛОРНА ГРУПА "АВАЛА"

Пробе се одржавају петком вече у 7,30
у три групе: мали, средњи и велики.

Учитељ српских игара: Никола Јовић

ИЗНАЈМЉИВАЊЕ САЛА

Ако желите да изнајмите велику или малу салу назовите:
Вито Обрадов: 9435 6227

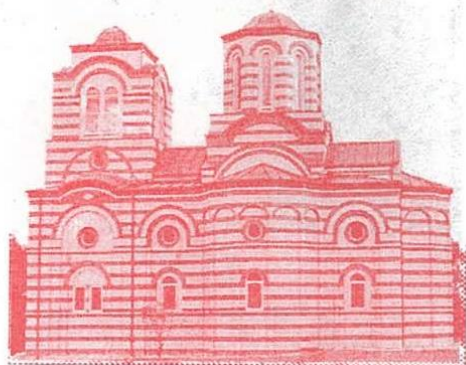
Богослужења у цркви
"Свети Сава" -

Greensborough одржавају се
сваке недеље и заповедног
празника са почетком у 10.
часова изјутра

Свештеник:
протојереј-ставрофор
Драгомир Шиповац: 9432 3048

Е-Mail:
Dragomir@Alphalink.com.au

Mobile Phone:
0411-749-516

Црква Светог Саве - Нова Лазарица

Председник ЦШО:
г. Илија Чубрило: 9459 5552

РАСПОРЕД БОГОСЛУЖЕЊА

ОКТОБАР

- СУБОТА 27. Света Петка - Св. литургија у 10 часова
НЕДЕЉА 28. Света литургија у 10. часова
СРЕДА 31. Свети апостол Лука - Служба и резање славских колача у 9. часова изјутра

НОВЕМБАР

- СУБОТА 3. ЗАДУШНИЦЕ - Заупокојена литургија у 10 и општи парастос упокојеним сродницима
НЕДЕЉА 4. Света литургија у 10. часова
ЧЕТВРТАК 8. Свети Димитрије - Служба у 10 часова
НЕДЕЉА 11. Нема службе. Црквено-народни сабор
ПЕТАК 16. ЂУРЂИЦ - Св. литургија у 8. и резање колача
НЕДЕЉА 18. Света литургија у 10. часова
СРЕДА 21. СВ. АРХАНГЕЛ МИХАИЛО - Служба и резање славских колача у 8. часова
НЕДЕЉА 25. Света литургија у 10. часова
СРЕДА 28. Почетак Божићног поста

ДЕЦЕМБАР

- НЕДЕЉА 2. Св. литургија у 10. часова
УТОРАК 4. ВАВЕДЕЊЕ - Св. литургија и причешће у 10.
НЕДЕЉА 9. Св. Алимпије - Св. литургија и причешће у 10.
НЕДЕЉА 16. Света литургија у 10.
СРЕДА 19. СВЕТИ НИКОЛА - Служба у 8. и резање Славских колача

ИНТЕРВЈУ ПАТРИЈАРХА СРПСКОГ ГОСПОДИНА ПАВЛА
“ПОЛИТИЦИ”

Чинимо другима што желимо себи

Садашња власт, изабрана од народа да унесе мир и осигура правду и слободу свим грађанима, пружа слободу и Цркви у границама Устава и закона

Не учествујући у расправама које се у домаћој јавности жучно воде око повратка веронауке у прве разреде основних и средњих школа у Србији - јер му полемички тон, крупне речи и осуде неистомишљеника нису својствени - Његова светост патријарх српски господин Павле пристао је да у разговору за “Политику” одговори на седам питања која се тичу увођења верског конфесионалног образовања и актуелног односа Српске православне цркве и државе. Напомињући да у свим разговорима и расправама “речи треба да нам буду благе, а докази јаки”, патријарх Павле је, објашњавајући да се од веронауке не може очекивати да промени свет и искорени све што је зло, рекао да је “на нама да учинимо оно што ми можемо, не чекајући шта ће да ураде други, јер сви ми сами бирамо којим ћемо путем ићи - добра или зла, а свако од нас одговоран је само за оно што је урадио, или није, а требало је”.

Патријарх Српски ГГ Павле

Има ли наметања религије

• Повратак веронауке у јавне школе изазвао је у домаћој јавности

бурна реаговања, која се крећу од усхићених похвала до огорчених оспоравања, уз аргументе да се ради о доказу стварне демократизације друштва и промени система, али и противстав да је то наметање религије, клерикализација државе и кршење основних људских права и слободе. **Како Ви, Ваша светости, коментаришете повратак вероучитеља у школске учионице?**

- Враћање веронауке у основне и средње школе, у којима се учила у бившој Југославији између Првог и Другог светског рата, сматрам да је акт демократизације друштва и израз слободе и верујућим грађанима, којима је у поратно време била одузета. Познато је да су власти после Другог светског рата, у претходној Југославији, увеле обавезно учење марксизма не само у основне и средње школе, него и на факултете, а учење веронауке у школама забраниле. Ако такав став значи “праву демократију” и слободу, онда не би требало да нас чуди да се увођење веронауке у основне и средње школе - и то деци чији родитељи то хоће, а пунолетнима који се за то сами одлуче - проглашава натурањем религије, клерикализацијом државе и кршењем основних људских права и слобода, како неки веле.

• Шта је Српска православна црква добила увођењем верске наставе, укинуте декретом пре 50 година? Неки коментаришу: веронаука је, такође декретом, и враћена у школе.

- Српска православна црква враћањем веронауке у школе добија могућност да се ђацима, како рече једна девојчица из основне школе, поред истине да су људи телесна, земаљска бића, укаже и на другу страну истине - да су они и духовна бића, обдарена умом, срцем, вољом и слободом у одлучивању.

• Која је улога верског образовања у јавној школи? Јер, веронауке је у српским школама било и пре Другог светског рата, а победио је - атеизам.

- Веронаука у јавним школама треба да укаже да је примањем хришћанства наш народ, као и други, добио писменост, могућност

да се изрази у књижевности, градитељству, сликарству, уметности. Поред тога и да укаже колико је хришћанство подизало народну душу, кад су мајке, и у доба слободе и у доба ропства, училе децу: “Немој, сине, говорити криво, ни по бабу ни по стричевима, већ по правди Бога истинога. Боље ти је изгубити главу него своју огрешити душу”. Нешто друкчијим речима казује то исто савремени нам духовник и беседник: “Учи што хоћеш и знај што можеш, али једно не смеш не знати - да је боље добро владање него много знање. Учи што хоћеш и знај шта можеш, али једно не смеш научити - на зло употребити своје знање”. Свакако да неће бити зло да то чују и садашњи и будући ђаци.

• Део домаће јавности упозорава, упркос похвалама које поводом повратка веронауке стижу из Европе, да ће опредељивање ђака за конфесионалну верску наставу појачати међуверске и међунационалне поделе на овом нашем простору, већ довољно подељеном. Има ли, заиста, бојазни од тога?

Без мржње и насиља

- И пре, а и сада, Православна црква моли се свакодневно са својим вернима Богу, Спаситељу свих људи, и за непријатеље и за њихово спасење. Све људе позива да поступају по принципу: “Што хоћете да чине вама људи, тако чините и ви њима”. (Мт. 7,12). на тај начин моћи ће се све несугласице међу људима и народима решити на миран начин, људски, не мржњом и насиљем према било коме.

• После више од пола века проведених на маргинама друштва и ограничена само на рад у црквеној порти, да ли је Српска православна црква спремно дочекала поновно увођење верске настава у школе? Конкретно: има ли довољно добрих вероучитеља, хоће ли млади и школовани теолози радо да прихвате запослење у просвети, и ако је она слабо плаћена?

- Како се сада уводи веронаука у први разред основних и средњих

школа, ангажоваће се свештеници, дипломирани студенти Богословског факултета и Богословског института, такође наставници богословија и других црквених установа. Они, личним примером и речима, треба да буду добри вероучитељи. То је одговор на први део питања. Што се тиче другог, ево и њега: саосећањем да се величина пред Богом стиче служењем ближњима, свима нам је упућена реч апостола Павла: “Кад имамо храну и одећу, будимо овим задовољни. А који хоће да се обогате, упадају у искушење и замку и у многе луде и погубне жеље, које људе гурају у пропаст и погибао”. (i Тим. 6,8-9).

• **Какав је данас однос српске државе према Српској православној цркви? Мислим, после 5. октобра?**

- Садашња власт, изабрана од народа да унесе мир и осигура правду и слободу свима грађанима, пружа слободу и Цркви у границама Устава и закона.

• **Шта Ви, Ваша светости, као човек са великим животним искуством, очекујете од два новопредложена закона, о верским слободама и о враћању имовине Цркви и верским заједницама?**

- Што се тиче незаконито одузете имовине експропријацијом и национализацијом, које су предузеле бивше власти, надамо се да ће она бити враћена и Цркви, али и другима. Што се тиче Закона о верским слободама, који се огледа и у увођењу веронауке у школе, Црква не очекује од њега “све и сва”. Као што напоменусмо, између два светска рата веронаука се учила у школама, али то што су као ђаци у предратној Југославији учили веронауку није највише руководиоце бившег социјалистичког режима омело да проповедају нехришћански материјалистички поглед на свет и постану атеисти. Слобода не значи предодређење - рекао је у интервјуу за “Политику” Његова светост патријарх српски господин Павле.

Мирјана Кубуровић

Информативна служба
Српске Православне Цркве
27. септембар 2001. године

САОПШТЕЊЕ ЗА ЈАВНОСТ

поводом поступка враћања верске наставе у јавне школе Републике Србије

На седници, одржаној 26. септембра 2001. у Београду, Његова Светост Патријарх српски и сви чланови Светог Архијерејског Синода Српске Православне Цркве упознали су се са подацима и извештајима о садашњем току поступка враћања верске наставе у јавне школе Републике Србије. Свети Архијерејски Синод Српске Православне Цркве запрепашћен је и огорчен крајње некоректним, неприкривено антидемократским и незаконитим држањем г. министра просвете и групе његових блиских сарадника и помоћника, као и једног броја директора основних и средњих школа. Противно свим постигнутим договорима, од којих су најважнији постигнути у присуству и уз активно учешће г. председника владе Србије др Зорана Ђинђића, и противно основном демократском начелу равноправног третмана верске наставе и алтернативног „грађанског васпитања”, у пракси је извршена, а и даље се врши, организована хајка против верске наставе и духовно насиље над родитељима и ученицима који ту наставу желе. Слика је свуда иста или слична и једнака неправда се наноси и Српској Православној Цркви и свим осталим традиционалним Црквама и верским заједницама у земљи. Пре свега, кратки информатор о веронауци и о алтернативном предмету, у издању Министарства просвете и Министарства вера, није доследно дистрибуиран (у много случајева је просто склоњен), а предност је дата формуларима Министарства просвете на којима се наглашено појављује и могућност да се не изабере ниједан предмет. Притом је родитељима

и ученицима дат рок од два-три дана и за размишљање и за одлуку, а да притом будући вероучитељи или други законити представници Цркве (или верске заједнице) нису имали могућност да пруже родитељима и ученицима потпуна обавештења о веронауци нити да побију наводе организоване пропаганде против веронауке. Та пропаганда је пропраћена и неистинитим тврђењима да веронаука неће ни бити прави школски предмет него нешто што ће се одржавати или пре или после редовних часова (као нулти или седми час!), или само суботом, и тако даље. Колико су све ове злоупотребе и повреде права и слобода плод инструкција Министарства просвете, а колико плод инвентивности фанатичних противника и вере и веронауке међу самим актерима, тешко је знати. Од свега је, међутим, најгоре то што су поједини директори и наставници применили и директне претње и застрашивања. Неки неупућени посматрач стекао би утисак да предстоји избацивање веронауке из школе, а не њено враћање у њих. Циљ читаве ове агитације да се наслутити: треба у јавности створити утисак да већина не жели веронауку и тако припремити њено поновно избацивање (коначно и неповратно, ако би се испуниле жеље њених противника). Стварност је, међутим, другачија: већина људи у народу ове земље, па и већина запослених у Министарству просвете, јесте за веронауку, а не против ње, па је то и био мотив и разлог њеног враћања. Агресивној мањини у Министарству просвете и у школству могу, у погледу пропагандних и других метода, да позавиде и некадашњи актери идеолошких комисија и комитета. Уредба Владе Србије је на делу оспорена и обесмишљена, велики труд и љубав уложени у припрему планова, програма и приручника веронауке грубо презрени, јавно мњење изманипулисано, а верници преварени и понижени. Свети Архијерејски Синод улаже најоштрији протест против свих оних у Министарству просвете и спорта и у школама који су злоупотребили свој службени положај и апелује на Владу Србије да њих приведе к познанију права, а обезбеди несметано увођење веронауке у наставни процес, у сагласности са демократским начелима и са сопственом Уредбом.

Из Канцеларије Светог Архијерејског Синода

РАЗМОНТИРАН ИКОНОСТАС У ЦРКВИ У КАЛТОНУ

Има неколика месеца како нам се јавио о. Душан Стефанов, свештеник из цркве “Успење Пресвете Богородице” са Голд Коуста у Квинсланду, са молбом да би им поклонили наш стари иконостас. Управа је то радо одобрила.

У четвртак 4. октобра 2001. договорили су се председник ЦШО г. Илија Чубрило, Манојло Поповић, Витомир Обрадов и о. Драгомир Шиповац да с помоћи Бога крену на посао.

Дошли су у 10. сати изјутра, помолили се Богу и кренули на необичан посао. Кажем необичан, јер су некако са страхопоштовањем обављали посао. Прво је наш прота распремил Часни престо, извадио Свете мошти из њега, а онда су и Часни престо изнели из олтара. По завршеном послу, свештеник је положио Свете мошти у Часни престо нове цркве.

Гледали су током рада да што је могуће мање оштете иконостас, да би браћи у Квинсланду изгледао лепши и са мање труда га опет монтирали.

Све ово је урађено са благословом и сагласношћу Њ.П. Епископа Г. Никанора.

Део Иконостаса старе цркве у Калтону, сликан за време последње службе пре две и по године.

ПОКЛОЊЕНО ЗВОНО ЦРКВЕ ИЗ КАЛТОНА

Сазнавши да се не служи у цркви у Калтону, браћа из цркве “Света Тројица” - Јалорн обратили су се нашој црквено-школској општини да би им поклонили звоно.

Дуже времена се договарало око тога, да би на крају Манојло Поповић и Вито Обрадов изнајмили “cherry picker” и скинули звоно. Сутри дан га је Манојло одвезао код брата Риста у Гипсланд.

УСПЕШАН ПИКНИК

На дан Покрова Пресвете Богородице 14. октобра 2001. одржан је пикник на црквеном имању у Гринзбари. Иако је претходну ноћ падала киша, овај дан се уздржала. Народа је прилично дошло, мада врло мало деце и омладине. Млађи су играли фудбал, док су старији ваљали боће. Једна група је испекла јагње и сви су се задовољно осећали.

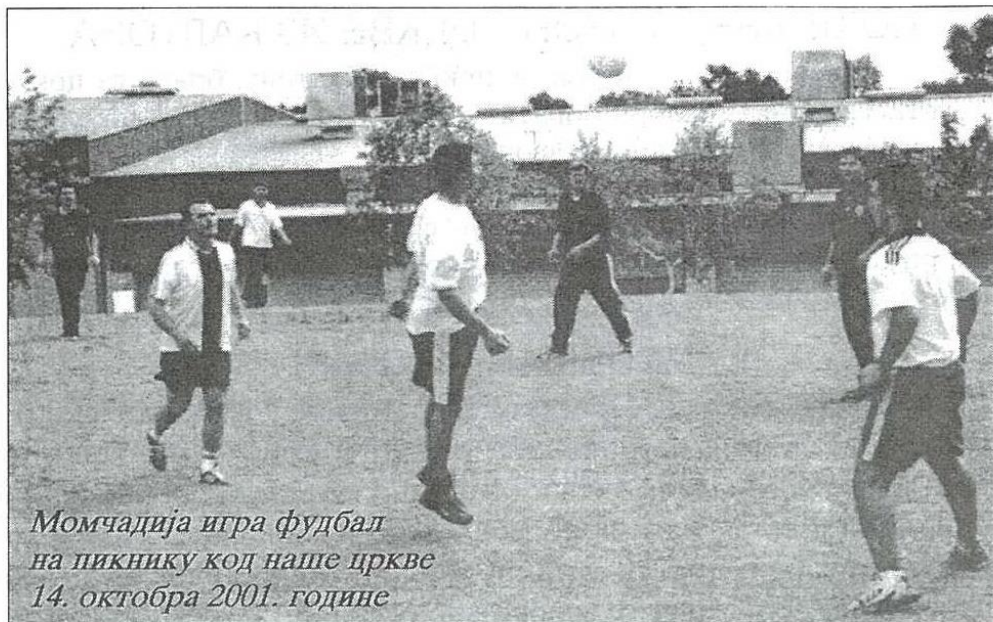
У кухињи су сестре пржиле ћевапе, а они што им је било хладно имали су у сали фино грејање.

Главна атракција за старије је било боћање. На слици се виде: Раде Челебићанин, Рајко Гњидић и Миле Векић

Председник наше ЦШО Илија Чубрило проба срећу

*Момчадија игра фудбал
на пикнику код наше цркве
14. октобра 2001. године*

Фолклорна група “Авала” и ове године је учествовала на Сабору у Сиднеју. Овде су се сликали испред Српског центра у Бониригу.

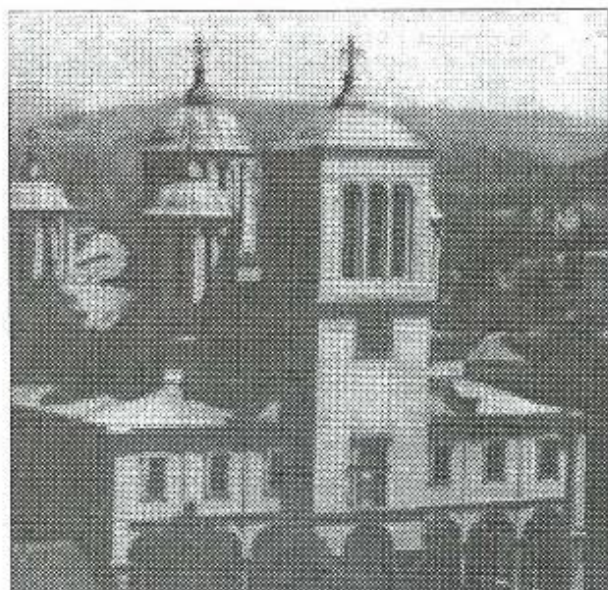
ПРИЛОЗИ НА СЛАВИ КОЛА СРПСКИХ СЕСТАРА “ОГЊЕНА МАРИЈА” - 29. ЈУЛА 2001.

Евица Пантић	20	Зора Дражић	10
Мира Косановић	20	Душан и Д. Сушница	20
Перка Ђукић	10	Сава Тркуља	10
Анђелија Чубрило	20	Гроза Андрић	10
Душанка Хешков	10	Мара Кнежевић	10
Пени ковачевић	20	Милета Митровић	15
Јули богдановић	20	Бранко Поповић	20
Јова Пјевач	50	Слободан Шајиновић	10
У.Б. Дража михаиловић”	30	Радмило Живковић	30
КСС Гренкстон	50	Никола Вујанић	25
Марија Војиновић	20	Вука Јузбашић	20
Српска Нар. Одбрана	50	Перка Ђукић	20
Владо Бошњак	20	Миладин Жижовић	20
КСС Брансвик	50	Нада и Љиља	20
Рада Маноски	10	Милош Ковачевић	20
Бранка Лукић	20	Биљана	7
Драга и Војна Триван	20	породица Андрић	20
Дејан и Л. Дербогосијан	30	Јово и Зора Живак	20
ЦШО Водонга	50	Душан и Г. Магазин	56
КСС Водонга	50	Божо Живак	20
Илија Кончар	50	Шћепан Кешић	20
ЦШО Јалорн	50	Зоран и С. Ђурић	20
КСС Јалорн	50	Ђорђе и Ирина Белић	20
породица Ђурић	50	Весна Лазић	20
ЦШО Ђилонг	100	Вељко Милошевић	20
КСС Ђилонг	50	породица Јелена Антић	20
Дража Стефановић	40	Н.Н.	10
Вито Обрадов	20	Рада Ранковић	10
Марко Бањанин	30	Мира Дидић	20
Драгица	5	Жарко Добросављевић	15
Ивака Салапура	10	Бранко Лукић	20

Љиљана Денић	10	Јако и Боба Вујичић	50
Предраг Глигоревић	10	Мићо и М. Кулинчевић	20
Ненад Глигоревић	10	Брано Поповић	10
Добрила Глигоревић	5	Милош Дакић	20
Петар Павловић	30	Драгољуб Гвозденовић	10
Богољуб Петрић	40	Лазо и В. Јузбашић	20
Дејан и Д. Недовић	20	Мирко Добријевић	20
Хранислав Недовић	20	Михајло Томић	20
Млађен Репић	20	Обрен Поповић	10
Владислав Шиповац	20	Мирјана Буквић	15
Јован и З. Радовановић	50	породица Рупар	50
Славиша и С. Илић	20	јованка из Водоуге	10
Миле и С. Вигњевић	20	Владо Сталетовић	10
Бранислав и Б. Љиљак	20	Богдан Роквић	15
Миле Илић	20	Ратко Вујовић	30
Драгољуб Рајић	10	Ковачевић	10
Радс Вигњевић	20	Новка Милутиновић	10
Саво Савић	20	Рената Ерић	20
Неђо Килибарда	20	С. Панћић	20
Стојан јоксимовић	10	Михајло Ковачевић	30
Обрад Глигоревић	10	Владимир Лукић	20
Музички оркестар	50	Петар Лалић	20
Илија и А. Чубрило	50	Јелисавета Наградић	10
Дара и З. Јованов	20	Јелена	20
М. Косановић	15	Анђа Аперлић	10
Раде Јоветић	20	Радица Грујић	20
Д.Г. Хешков	20	Радомирка Гашић	10
Стојна Баницки	5	Богдан Ђурић	10
Бранко Живковић	20	Боро Бамбарез	30
Војо Вукановић	20	Јагода Ковачевић	20
Ванеса Богдановић	20	Новак	20
Лазо Марјановић	20	Милан и Вера Кљајић	20
Раде Челебићанин	50	Дмитар Вранешевић	20
Зоран Радосављевић	30	Вито Новаковић	20
Јули и Б. Богдановић	30	Зорка Шиповац	10

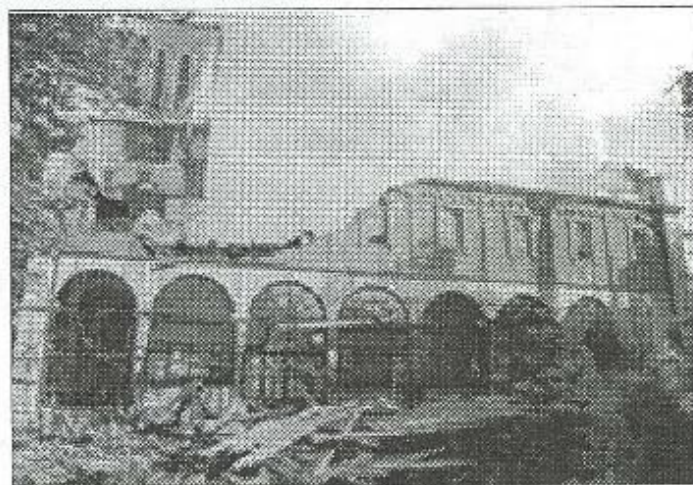
породица Вујовић	20	Милка Поповић	20
Божидар Ковач	20	Снежана Дербогосијан	500
Манојло Поповић	30	Горан Јаковљевић	50
Сатир Маноски	20		

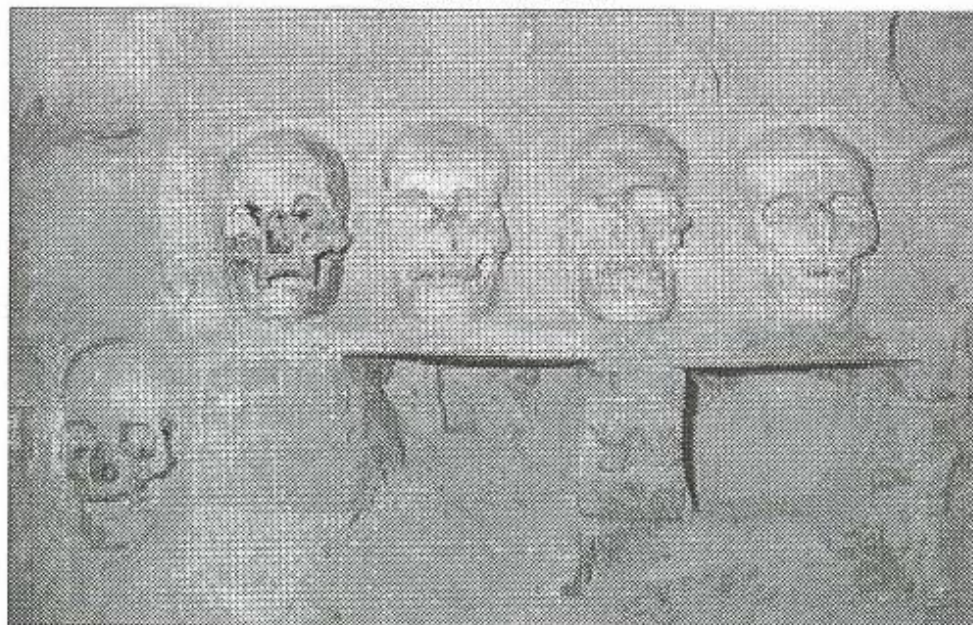
ЗАПАЉЕНА СРПСКА ЦРКВА У НИШУ

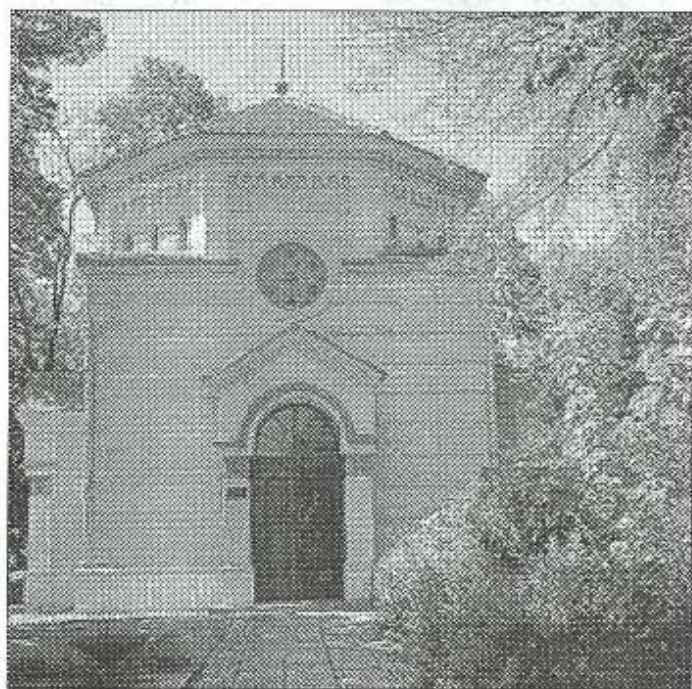
У петак на Михаљдан 12. октобра 2001. године изгорела је српска православна Саборна црква у Нишу. Пожар је избио у раним јутарњим часовима. Црква је подигнута крајем 19. века и била је богата фрескама и знаменитостима.

Црква у Нишу пре паљевине и после

БЕЛЕ КУЛА

На Чегру код Ниша Турци су од српских глава озидали Ђелекулу, да Србима казује шта их чека ако се буне. После је около обзидана у виду капеле.

ЖИВОПИСАЊЕ ЦРКВЕ**ДЕСНА СТРАНА ОД СТУБА ДО ЗАПАДНОГ ЗИДА**

Адам и Ева (код свећњака - десно)	600	- Радослав Мајиновић
Св. Муч. Рафаило Шишатовачки	500	- Зоран и Гордана Миросављевић
Св. Стефан Краљ Дечански	500	- Бранко Панић
Свети Ђорђе (велики формат)	2.000	- Душан и Јелка Лајић
Св. Муч. Јован, Кнез Зетски	500	- Стефан Стојановски
Св. Мученик Пантелејмон	500	- Анка Пјевач
Св. Преподобни Петар Коришки	500	-
Св. Деспот Стеван (Бранковић)	500	-
Св. Мученик Ђорђе Кратовац	500	- Мидо Јеремић
Св. Деспот Стефан Штиљановић	500	-
Св. Препод. Јоаникије Девички	500	-

ЛЕВА СТРАНА ОД СТУБА ДО ЗАПАДНОГ ЗИДА

Адам и Ева у Рају (код свећњака - лево)	600	- Бранко и Зорица Панић
Св. Петка - Параскева	500	- Александар Шиповац
Св. Мученица Недеља	500	- Радослав Мајиновић
Рождество Христово (Божић)	2.000	- Брано Поповић
Препод. Мати Ангелина	500	- Брано Поповић
Св. Муч. Злата Мегленска	500	- Зоран Радосављевић
Св. Царица Јелена	500	- Брано Поповић
Св. Цар Урош	500	-
Цар Душан Силни	500	-
Св. Јелена Дечанска	500	-
Св. Јелисавета Штиљановић	500	-

ИЗНАД СВЕЋЊАКА

Први Анђео (лева страна)	200	- Марко, Милица и Александра Шиповац
Други Анђео (лева страна)	200	- Милијана и Дејан Павлићевић
Трећи Анђео (десна страна)	200	- Бранко Панић
Четврти Анђео (десна страна)	200	- Бранко Панић

ИСПРЕД БАЛКОНА

Свети Сава	300	- Илија Чубрило
Свети Архиђакон Стефан	300	- Алекса и Мира Павлићевић
Исус Христос	300	- Наталиа Шиповац
Пресвета Богородица	300	- Раде Оклобџија
Свети Архангел Михаило	300	- Обрад Глигоревић
Свети Јован Крститељ	300	- Манојло Поповић

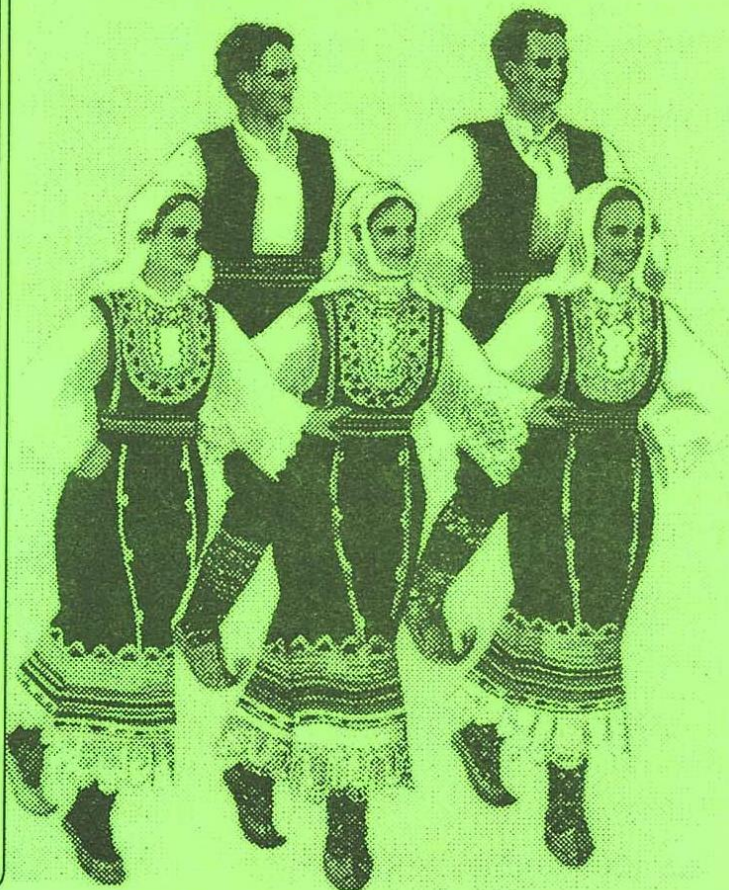
ТРЕБИ

МИТРОВДАНСКИ САБОР

Субота 27. октобар 2001.

ВЕСЕЛО ВЕЧЕ

С
в
е
т
о
с
а
в
с
к
и
д
о
м

Г
р
е
с
б
о
р
о
у
ћ

Одлична музика!

Улаз бесплатан за све!

НЕДЕЉА

28. ОКТОБАР 2001.

* Св. литургија у 10. сати -
црква "Свети Сава" - Greensborough

НАСТУПИ ФОЛКЛОРНИХ ГРУПА У 1. САТ

- "АВАЛА" - ЦШО "Свети Сава", **Greensborough**
- "МОРАВА" - ЦШО "Свети Ђорђе", **St. Albans**
- "ШУМАДИЈА" - ЦШО "Св. Стефан", **Keysborough**
- РАВНА ГОРА" - ЦШО "Св. Стефан Деч." **Carrum Downs**
- "ШУМАДИЈА" - ЦШО "Св. Никола", **Geelong**
- "СРПСКИ ЦЕНТАР" - Бонириг, **Sydney, NSW**
- "РАВНА ГОРА" - ЦШО "Свети Сава", **Hindmarsh, SA**
- "КОСОВСКИ БОЖУРИ" - ЦШО "Св. Никола"
Wacol, QLD

По завршеном програму наставиће се са народним весељем до касно по подне, уз песму и музику оркестра "Златна Круна" са Славчетом Димићем

Храна и пиће обезбеђени у изобиљу.

Улаз \$ 10,00 - за Пензионере \$ 8,00

ДОБРО НАМ ДОШЛИ!

УПУЋЕНО СВИМ ЉУДИМА ДОБРЕ ВОЉЕ

Увек нам је драже када можемо да се обратимо људима поводом неког лепог догађаја, нажалост то овога пута није случај. Овог јутра десио се трагичан и потресан догађај који је оставио веома дубоке и болне трагове у срцима свих Нишлија.

Саборна црква у Нишу је потпуно уништена у великом пожару који је избио у раним јутарњим часовима. Град је у шоку и још увек нам је тешко да поверујемо шта се заправо десило.

Историја саме Саборне цркве је обележена сталним немирима. Изградња је трајала од 1856. до 1872. године када је Ниш још увек био под турском окупацијом. Црква је напредовала полако и постепено као симбол српског пркоса и жудње за слободом иако су Турци на све могуће начине покушали да натерају народ да одустане од своје цркве. Звоник Саборне цркве је морао да буде ниско постављен због турског декрета да ни једна православна црква не може да буде виша од џамије, тако да је морао да буде реконструисан после ослобођења од Турака. Коначно, Саборна црква је освештена после ослобођења од Турака, 13. фебруара 1878. године од митрополита Србије Михаила. Црква је претрпела велике штете и 4. априла 1944. године када су Савезничке снаге бомбардовале Ниш.

Архитектонска вредност Саборне цркве има веома значајно место у развоју новије архитектуре код Срба и покрета за обнову "српског стила". Средином 19. века, у намери да се створи архитектура са националним обележјем, нишки Саборни храм је својим облицима утицао на даљи развој српске архитектуре.

Ми, као представници града Ниша и нишке епархије, осећамо моралну и духовну обавезу да одмах започнемо обнову и реконструкцију овог симбола православне вере и духовности у нашем граду. Нажалост, огромно културно наслеђе, поготово иконостас и

фреске од велике вредности које су уништене у пожару, никада нећемо моћи да заменимо и обновимо, али покушаћемо да учинимо све што је у нашој моћи да успоставимо духовну равнотежу која је тако изненада поремећена овога јутра.

Грађани Ниша су остали без свог светилишта и духовног уточишта, док је свештенство остало без светог храма где би држали службу, и ми морамо да искористимо све могућности да ту празнину попунимо.

С обзиром на то да сте ви традиционални и искрени пријатељ града Ниша и српског народа уопште, дозволите нам да вам се обратимо за помоћ у овом тужном тренутку за наш град. Уколико сте у могућности да нам на било који начин помогнете, ово је прави тренутак за то јер ће свака помоћ бити више него добродошла и веома цењена у овом, за нас јако тешком тренутку.

Његово Преосвештенство
владика нишки Иринеј

Председник Скупштине града
Горан Ђирић

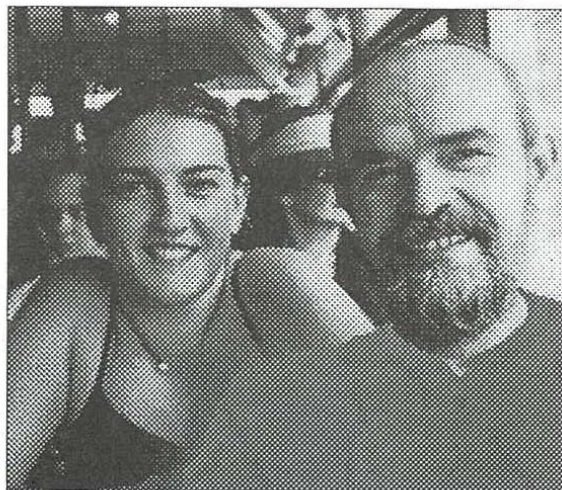
ДОБРОВОЉНИ ПРИЛОЗИ ЦРКВИ ОД 1. ЈУЛА ДО 1. ОКТОБРА 2001.

Бранко Живковић	10	Бошњак Душан	10
Раде и Ф. Јоветић	40	Радован Лазић	20
Весна и Душан Бошњак	15	Гордана Милисављевић	20
Раде Поповић	5	Бранко Поповић	40
Мирко Голијанин	20	Предраг Глигоревић	10
Миломир Костић	20	Слободанка Глигоревић	10
Елвис Секулић	20	Радомир Глигоревић	10
Бранко Говедарица	20	Тихомир Глигоревић	10
Љубомир Ђуркић	20	Н.Н.	20
Слободан Јевтић	20	Зора Живак	10
Веселько Божић	5	Обрад ГФлигоревић	10
Недељко Божић	5	Стојан Секулић	10
Глиго Ракита	50	Елвис Секулић	10
Вукослав Челебић	20	Божо Живак	20
Обрен Поповић	20	Стефан Тодоровић	20
Зорка Шиповац	50	Ф.Г. "Авала"	1.734
Јово Ракић	20	Вера Јанев	100
Вуле Богуновић	50	КСС "Огњена Марија"	820
Јово са породицом	50	Душан и Весна Бошњак	10
Немања Зекановић	5	Мара Глгоревић	10
Татјана Зекановић	5	Зоран Самарџија	25
Јована Зекановић	5	Јово Ракић	10
Стојан Секулић	10	Богдан Роквић	20
Евица Секулић	10	Стерфан Глигоревић	10
КСС "Огњена Марија"	1.408	Бојана	10
Јованка Поповић	30	Радован Лазић	20
Анђелко и Деса Балта	20	Радојка Фржовић	30
Н.Н.	10	Зорка Шиповац	20
Милка Вигњевић	20	Српски пензионери	500
Бранко Чонић	50	Вукчевић	40
Стефан Глигоревић	10	Од књига "Светигора"	160
Бошњак Весна	10	Милош Вукчевић	20

НАКОН 30 ГОДИНА

Пре поласка осећао сам се чудновато и узбуђено. Мучило ме је питање, како сада све изгледа у Отаџбини у коју нисам ишао пола људског века? Да ли ћу кога познати. Да ли се шта променило у свакоднезном животу? И сва та неизвесност и жеља да се посети родно место врзмала ми се од момента када сам намислио да кренем.

Сам долазак на аеродром је протекао врло глатко. Чекао нас је рођак Младен и одвезао својој кући. Разгледао сам Београд. Био је исти као кад сам га оставио после Богословије, једино су фасаде зграда доста оронуте. Од бомбардовања није било ни трага, док нисмо стигли

Путујући аутобусом сретох се са Наташом Савић која је играла фолклор у Мелбурну

у улицу Кнеза Милоша и спазили некада красне војне објекте како зјапе срушени и жалосни. Сада кад гледам телевизију и панику коју шире Американци, питам се, да ли се сећају шта су само пре две године радили по Београду. Али ти који се питају и тамо и свуда, обично их нико низашто не пита.

Улице Београда сутакoђе прилично оронуте са доста саобраћаја, док се правила вожње слабо ко

придржава. Али опет, нема много судара. Ваљда свак сваког чува!?

И тако оставих Београд. Није ме много ни занимао. Зграде и куће као свуда у свету. Једина је разлика што има много дивних кућа које стоје полузавршене или незавршене - читаву деценију.

Из Подгорице кренух према Херцеговини. Свратисмо у један ресторан на доручак поред реке Зете. Дивна природа. Река, шума, планине. Кад конобар наиђе, у шали га упитих: “Зашто је блокиран саобраћај код Подгорице? - Да Мило не пролази тијем путем?” Само оћута, као да није чуо. Тада ми Ратко рече: “Не причај овде ни о Милу ни о Мому, јер се боје”.

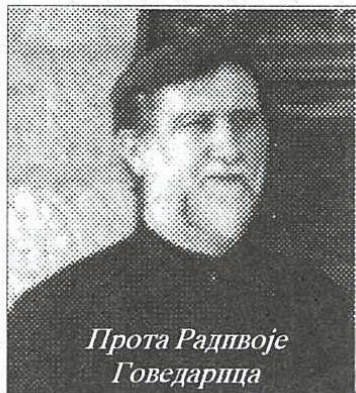
У родном Невесињу све се загледало у детаље. Иста црква, исти део старог града, само кафана до кафане. На рачун села, град се три

пута увећао. Има доста и избеглица из долине Неретве. Родно село - пусто. Кућа ми се срушила и из ње израста стабла. Било је кад сам отишао петнаестак кућа пуне чељади, а сада су само три стара брачна пара. Школа оронула. Кров јој попустио, а плафони пропали. Нема врата, а на њема стоји трн, да не би ко погинуо. Е, а некад је то била најбоља сеоска школа у свој Херцеговини. Обишао сам гробље, целивао претке, помолио се Богу за њихов покој и...

Одмах по доласку имао сам част да служим. Прво у билећкој цркви са школским другом протом Радивојем Говедарицом. Било је то усхићење које се ретко доживљава. Растали смо тако рећи као деца од двадесетак година, а сада већ старе проте заједно служимо. Замолио ме је да проповедам. Прихватио сам, и тумачио свето Јеванђеље које је читано тога дана. Али кад сам почео да говорим о мојој радости да служим са протом Раком, грло се стегло, а сузе наврле на очи, те сам стао и ушао у олтар.

У Невесињу сам имао част крајем јула да саслужујем на венчању Жарка Килибарде из Мелбурна и Драгане Стајић

*Прота Радивоје
Говедарица*

из Невесиња. За ту прилику је дошао владика Лука из Париза и надлежни епископ Григорије, а осим мене служили су прота Милован Глоговац из Панчева и мјесни парох о. Радивоје Круљ.

Епископ Атанасије

Сутри дан у недељу освећена је капела Св. Василија Острошког поред болнице. Осим два поменута епископа служио је и владика Атанасије. Свештеника је било око тридесет, ако не и више. Из Херцег-Новог дошла су петорица. Народа је било око 1500 душа. Ова капела је врло специфична. У доњем делу јевелика крстионица - базен у облику крста, а по зидовима су исписана имена погинулих у отаџбинском рату прошле

деценије, њих 619. Заиста добра идеја! Горњи део је као и обично, али је све живописано довним фрескама.

Кад сам већ ту, приметно сам велике измене у црквама. Раније, ако би се нашао један или два да певају у цркви - било је јуначки. Сада,

Епископ Григорије, генерал Ковач, епископ Лука и начелник Бува

у црквама певају девојчице. У цркви је више деце него старијих. Милна Божија! Исто, сам сам себи говорио, колико вреди веронаука!

Зачудно сам се и гауо

кад сам неколика дана после служења, ишао у цивилу, а према мени иду неколике цурице, па прва пружи руке говорећи: "Оче, благослови!"

Па војска и полиција! Дивота их видети са српским крунама у правом смислу, а не крњаво као што је у Србији. За време свештања капеле, војска је држала ред, а генерал Ковач и остали официри су се тога дана причестили. Полиција није више страх и трепет. Сви се осећају као своји, само што имају различита задужења или обавезе.

У Српској, барем источном делу где сам био, све је ћирилицом написано. Ретко је видети латиницу. Телевизија је такође ћирилична. Чак и страни филмови су титловани ћирилицом.

Једини је проблем - беспослица. Комунисти су за 50 година уништавали приватни сектор нарочито у индустрији, подигли нефункционалне фабрике, и сада зјапе празне и у немогућности да прораде. Још су увек државне или друштвене (у шта се ја не разумем) и њихова руководства заварavaju народ надом да ће прорадити, а народ неодлучан и неспособан да полако оснива фабричице, заварava се надом.

Ипак, верујем у интелигенцију српског народа, да ће схватити

да је човеку најбоље кад сам за себе ради и о својој будућности брине. Једном им је и владика Григорије отприлике овако рекао: “Браћо моја! Нема више Централног комитета који ће да одређује шта ће и где да се ради и гради. И хвала Богу да је тако. Дошло је време да Срби сами себи кроје судбину. Засучимо рукаве, упрегнимо своје интелектуалне и физичке способности да стварамо себи будућност”.

За Светог Илију сам служио у попадијином селу код Билеће. То је мала сеоска црква где се раније о Светом Илији на хиљаде скупљало, а ове године нас је било две-три стотине. Показали су ми нову гробницу. Гробницу у којој леже кости пет браће Кисића. Само је један уз рат погинуо, а остале су у раздобљу до 1948 године побили партизани и

*Млади
гуслар
Бутулија*

Родна кућа војводе Мата Милићевића код Билеће

побацали у јаме. Тек су им сада смели кости извадити и људски сахранити. Причао ми је Никола о војводи Мату Милићевићу, који је спасио велико село Звијерину од усташа, па после због јунаштва произведен за војводу, како се крио од потера све до 1949. године, да би му после мртвом откинули комунисти главу однели му је у Мостар, а тело бацили у јаму.

Сада, када савременици могу комотно да причају, види се окрутност Срба комуниста, који су превазишли усташе у зверству, али нажалост, само према својим сународницима.

*прота Благота
Васиљевић*

Врло је срдачан сусрет био са школским другом у Игалу, протом Благодом Васиљевићем. Било је време туризма, а његова кућа је била у пуном смислу “пролазна кућа”. Свак нешто тражи и пита. Али, вече би посветио нама. Водио нас је у Херцег Нови на вечеру код проте Рада, где смо дивно дочекани у соби где је Његош школу учио. Дугу вече смо ишли у Бијелу која слави Свету Недељу. Ујутру је служио Митрополит Амфилохије, а увече је била литија, у којој сам и ја служио. Црква је на великом узвишењу поред морске обале одакле се види скоро цело Приморје. Иначе, на подручју Херцег-Новог има близу 100 цркава, и већина се “отвара” само за славу.

Посетили смо и манастир Савину. Велика и красна црква. У њој се и данас чувају свеће које је упалио Краљ Александар и Краљица Марија пре укрцавања на брод и одласка на своју погибију у Француску. Игуман манастира је о. Јустин, кога се сећам из Дечана далеке 1970. кад сам био на екскурзији и причао нам о нападима и упадима у Дечане. Сада је већ оронуо старац. Исту вече смо добили благослов и од митрополита Николаја, који се спремао да рано ујутру крене према Сарајеву на сахрану оца од Момчила Крајишника. Митрополит, иако је примакао седамдесет петој, пун је елана и планова.

После повратка у Херцего-вину, кренули смо аутом према Никшићу. Свртали смо у велику цркву Св. Василија Острошког коју је крајем 19. века подигао Књаз Никола Петровић у спомен и славу српских јунака изгинулих од 1875-1978 године. Црква је монументална од белог камена и у одличном стању и споља и изнутра. Иконостас је од мермера, поклон браће Грка из оног времена.

Одатле смо кренули у Јовањ-До где манастир Острог подиже “одмаралиште” за своје монахе. Пут је врло узак и неуређен. Али кад

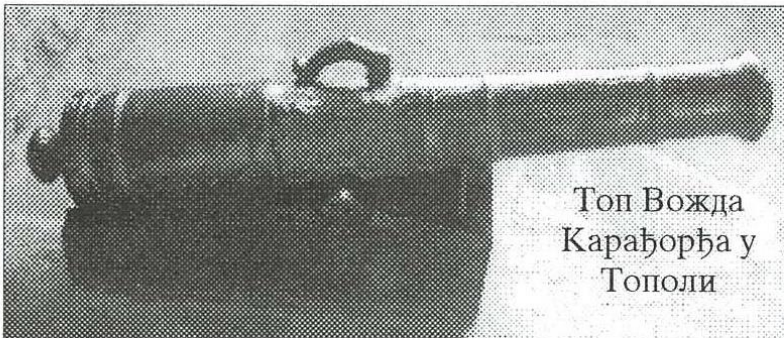
смо помолили на капију нисмо зажалили што смо дошли. На средини дола је подигнута красна црква од сивог камена и цигле. Изнутра је скоро сва у фрескама. Али, правим фрескама, јер се боје стављају на фришак малтер. Около дола су зграде, обично на спрат, од камена кресаног, као и мања капела. Са стране је гробље за монахе. Ту почива и недавно упокојени игуман острошки Лазар (Аџић). Патос одличан - од мермера, а такође и иконостас од неког црвено-белог. Све што је направљено, направљено је са финим укусом и право место за тиховање монаха после напорног служења и примања народа у Острогу.

По подне смо наставили пут највећег српског светилишта - Манстира Острога. Чекали смо дуго времена, иако је био радни дан после подне, да дођемо на ред и целивамо свете мошти Светог Василија Острошког - слава му и милост. Осећање светиње и светог места је очигледно на

сваком кораку. Ту сретох брачни пар из Данске који је пре две-три године био код нас у цркви. Они су мене препознали. После вечерње молитве и конака у окриљу Светог Василија, кренусмо на Јутрење у 6. сати у Доњи манастир. Народ је већ увелико стизао. Највише аутобусима. Ту опет сретосмо Слободанку из Мелбурна, која је дошла

са аутобусом из Средње Босне.

Кренусмо према Цетињу "где су српске светиње". Цетиње је мања варош.

Топ Вожда
Карађорђа у
Тополи

Пред Биљардом је велики споменик Ивана Црнојевића, оснивача Цетиња. Прво кренусмо у Цетињски манастир. У малој црквици целивасмо кивот Светог Петра Цетињског и освежисмо успомене на све славне владике црногорске који овде служише Богу и чуваху српски народ Црне Горе од потурчавања и његову слободу. Обиђосмо и црквени музеј, заиста обилан старинама. Само две ствари да поменем: епитрахил Светог Саве и круну Стефана Краља Дечанског. Кустос је био врло љубазан. Дозволио нам је да снимамо.

У Биљарди такође пуно старина из Његошевог времена, као и у двору Краља Николе.

Показаше нам и Српско посланство преко пута где се у избеглиштву родио краљ Александар, син краља Петра Првог и унук Краља Николе.

Вратисмо се у Подгорицу. Ту, а и по целој Црној Гори ћеш видети врло мало ћириличних натписа. Свратисмо до места где се прави нова црква Хрстовог Васкрсења. Монументална грађевина. Главни вањски радови су скоро завршени. Ко толику грађевину финансира не знам, али су веома велики издатци.

Вратисмо се опет “кући”. Заборавио сам да споменем посету манастиру Добрићево где служи игуман Симеон. Стари манастир, каменом плочом покривен. Затим седиште херцеговачких епископа Манастир Тврдош, који је оживео и препородио се доласком владике Атанасија. Са протом Ратком Шиповцом посетили смо манастир Дужи и били на слави Игуманије на дан Светог Пантелејмона. Тај манастир су после рата комунисти били претворили у војни магацин, па је са сто мука враћен цркви. Ту су биле и три девојке. Једна студира

медицину, једна етнографију, а трећа - не знам, и оне школски рапуста проводе помажући у манастиру шта год затреба.

У Требињу смо обишли нову цркву на Црквинама где је сахрањен песник Јован Дучић. Красно место и красна црква и све око ње. Описати се слабо може. Једино је: доћи и видети.

На Преображење сам био у Требињу на слави црквеној и први пут учествовао на Литији кроз град.

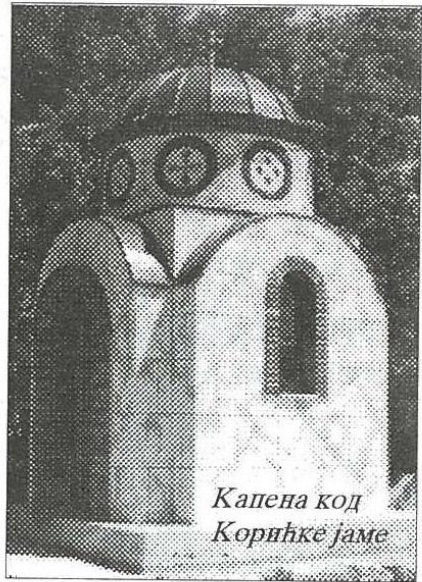
У Коритима између Гацка и Билеће, поред пута, налази се Корићка јама у коју су усташе муслимани бацили око 150 Срба. Овог лета је поред јаме подигнута дивна капела, увек отворена, где се свраћа и пали свећа тим невино страдалим Србима. Недалеко је и стара црква, покривена каменом плочом, где је Влатко Вуковић причестио војску пред полазак на Косовску битку.

Велику Госпојину сам провео у јуначком Биограду, где је 1875. године пао договор да се диже устанак против Турака, назват после "Невесињска пушка".

У Херцеговини је задњих година ушло у "моду" да се поједина братства окупљају. Почетком септембра био је Сабор Милићевића, па сам и ја учествовао. Скупило их се из Разних крајева пет-шест стотина. Посетили су омеђине свог родоначелника Милића, одслужили парастос преминулим претцима, а онда после програма наставили са весељем у касарни. Веселју је присуствовао и владика Григорије, који је раније отишао јер је сутридан у недељу 2. септембра требао да служи у Сплиту.

Било ми је необично чути шта се пева. А највише су се певале четничке песме, јер су Милићевићи сви били четници и жестоко платили оданост својој Српству. Пре десет година се не би могло ни у сну снити да се у војној касарни Билеће певају икакве српске песме. Али, што народ каже: "Време гради - време разграђује".

Пошто се ове године навршило 30 година од матуре, одређен је 6. септембар за састанак. Дошло нас је свега половина, нас петнаестак. Већина се никад у овом периоду није срела. Растали смо се, што но

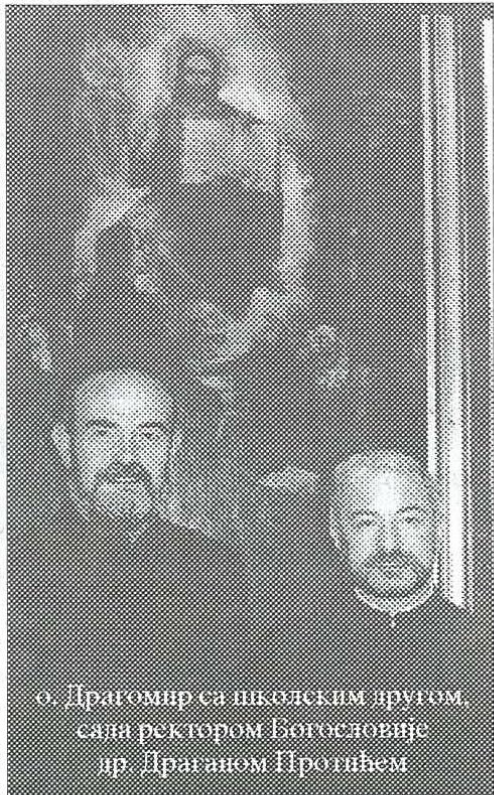

Капела код
Корићке јаме

кажу млади и леи, а сада проседи, постарили и већина са унучади. Па и поред свега, познали смо се и слатко поразговарали и присетили се младих дана. После окупљања отишли смо у школску капелу и одслужили помен преминулим професорима и о. Жарку, школском другу који је врло млад умро. За удову попадију смо скупили неки динар, у знак сећања.

У разреду је једини живи професор Симић водио час, питајући свакога где је, шта је постигао и кога има од породице.

Био сам нарочито поносан на Драгана Протића који је сада ректор Богословије, а и зарадио је. Био је више него одличан ђак. Добар део њих има синове свештенике, а једнога је сада и професор у Богословији. Такође су многим кћери попадије. После смо отишли на ручак на Кошутњак и дивно провели поподне.

о. Драгомир са школским другом,
сада ректором Богословије
др. Драганом Протићем

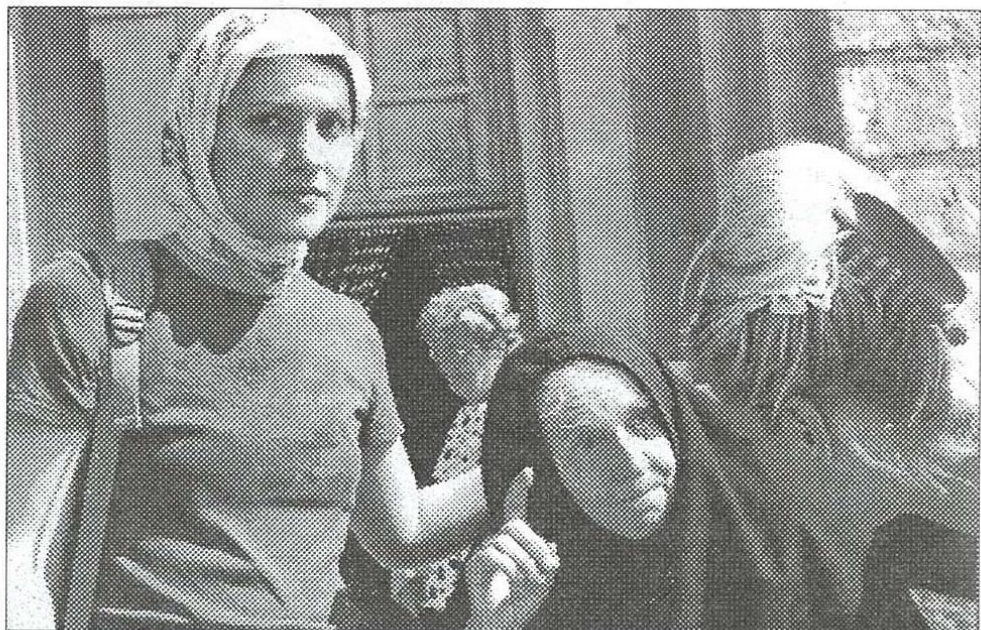
Владислав Шиловац,
студент Теолошког
института у Београду

Следио је обилазак по Србији: Сремски Карловци, мање место, пуно зеленила и вредности. Обишли смо Патријаршијски двор, где је сада отворен музеј и видели иконе изнешене из Хрватске. Са Петроварадина смо посматрали Нови Сад и гледали порушене мостове. Новосадска црква је сва накићена и пространа, а такође, споља, и епископска резиденција.

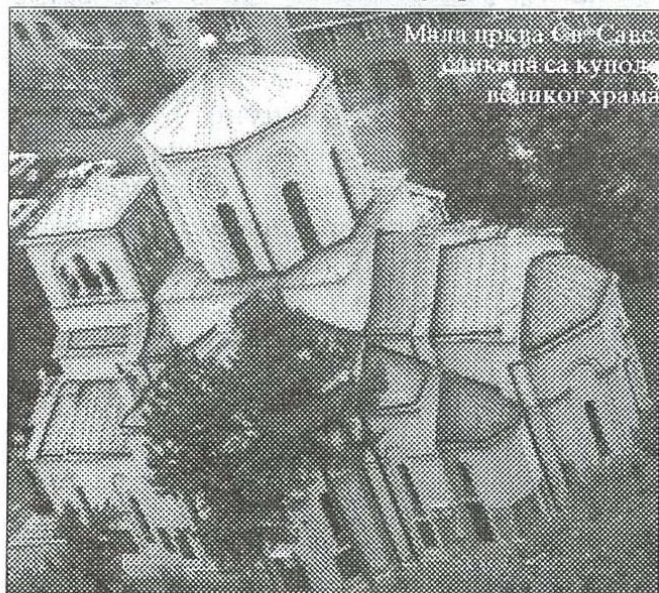
Преко агенције СПЦ “Добročинство” обишли смо манастире: Манасију, Сисојевац и Раваницу. Претходно смо били у крушевацкој Лазарици.

Све лепе задужбине и велике светиње. Запало ми је у очи понашање једне девојке. Али тек кад је ушла у Раваницу. Док је сестра

објашњавала историјат и вредност Раванице, она је тако скрушено стајала и пажљиво слушала, са марамом на глави. У аутобусу је нисам

видео, јер сам седео напред. Кад смо изишли из аутобуса, ја погледам где је, али је нисам видео. Кад у цркви, она опет поред монахиње слуша

и држи мараму. Посматрао сам је шта ће даље да ради. Кад изиђосмо ван капије, она скиде мараму, стави је у торбу и настави. Ни са ким није разговарала. То се поновило и у Манастију. Нисам хтео ни да је питам за име, али ће ми њега скромност и блажени израз лица дуго остати у сећању. Нека је Бог благослови, а сигуран

сам и да хоће, јер таквих нема много.

Тео сам са у куполу Светосавског храма. Монументалан објекат који доминира Београдом и са кога се Београд гледа као на длану. Тада су радили на ископавању испод нивоа патоса. Рекоше нам да ће се све завршити 2004. године, и да се освети приликом прославе 200 година од Карађорђевог устанка.

Присуствовао сам у Саборној цркви Светој литургији коју је служио патријарх Павле и архиепископ грчки Христул. Архиепископ је дао прилог од милион и по долара (мислим америчких) за градњу храма Светог Саве и за верску просвету.

Тако прође девет недеља, заиста испуњене прелепим успоменама.

о. Драгомир

Официр Српске

У Београду са Драганом и Војном Триван

Слободан Јевтић	20	Н.Н.	30
Рајко Хркаловић	20	Ф.Г. "Авала"	300
Саво Савић	1.700	Драгутин Ивановић	20
Драгољуб Рушчуклић	10	Ратко и Вида Шиповац	50
Мара Глигоревић	10	Обрен Поповић	20
Обрад Глигоревић	10		

ПРИЛОЗИ ЗА СВЕТОСАВНИК

Раде Векић	20	Драгица Оклобција	10
Милева Зечевић	20	Митар Козомара	10
Обрен Поповић	10	Петар Јевтовић	10

ПРИЛОЗИ ЗА ЖИВОПИСАЊЕ:

Душан и Јелка Лајић	2000
Зопран и Гордана Миросављевић	500
Бошко Чубрило	300
Стефан Стојановски	500
Јован Пјевач	500
Обрад Глигоревић	300
Зоран Радосављевић	500
Брано Поповић	3000

Покојна Вера Ковачевић је завештала цркви \$ 5.000

Зорка Шиповац је поклонила нову свештеничку одежду у вредности од \$ 450.

FENCING & SUPPLIES

ABN 16 447 834

Pailing Fencing, Picket Fencing & Gates

Раденко Суботић
 Phone: (03) 9436 4073
 Mobile: 0402 216 821

Ако вам треба
 нова дрвена
ограда
 обратите се
 свом Србину,
 Раденку:
9436 4073

TAXATION

Public Accountant - Registered Tax Agent

Испуњавамо све врсте пореза. Чек добијете за 14 дана.

588. Plenty Rd. PRESTON, VIC. 3072

Милан Вековић-Тел.: 9478 1915

CONCRETE

Мајстор за све врсте бетонских радова.

Вуле Богуновић

Тел: 9434 5190 - Мобилни: 0408-365 214

**СРПСКЕ КЊИГЕ,
ФИЛМОВИ, ТРАКЕ...**

BEOGRAD

Online

Нина и Ђорђе Петровић

Shop7, Dandenong Arcade
236 Lonsdale St.

**DANDENONG, VIC 3175
AUSTRALIA**

Phone: (03) 9793 9755

Mobile: 0415 963 861

www.beograd.com.au

NMI PREMIUM MAINTENANCE
SECURITY DOORS - SLIDING SECURITY DOORS
GRILLES - FLYSCREENS

FREE QUOTES

НИКОЛА ИВАНЧЕВИЋ: 0413 075 857 - 9404 3201

VELMARK PTY LTD

Mill Park 3082
Mob: 0410 437 702
Fax: (03) 9437 7856

HOUSE COSMETICS
TILING, INTERIORS & EXTERIAL, RENOVATIONS,
PENCILING, FACES PLASTERING & PAINTING

Interior Cladding
Solid
Plastering

Радимо: Спољашне фасаде,
Унутрашњу реновацију,
Малтерисање свих врста...

ЖЕЉКО ЈЕВТИЋ: 9437 7856

Мобилни: 0410 - 437 702

SVETOSAVNIK

ST. SAVA PARISH PUBLICATION

212. Diamond Creek Rd. GREENSBOROUGH, VIC. 3088

